

Поштована/и,

Догађај који данас организујете не може ни у ком случају бити „**Девето** јавно слушање на тему: „Представљање нацрта закона о изменама и допунама Закона о јединственом бирачком списку, који је Одбору за уставна питања и законодавство, 14. јула 2025. године, поднео народни посланик Угљеша Мрдић, члан Радне групе". Претходних осам јавних слушања на тему ревизије бирачког списка сте организовали поводом неких других нацрта посланика Мрдића, а не акта који је доставио Одбору 14. јула 2025.

Када је реч о овом нацрту, у њему су отклоњени само неки од недостатака који су постојали и у свим претходним, тако да Одбор, приликом разматрања тог текста, може у великој мери користити материјал који је Транспарентност Србија раније доставила

- https://transparentnost.org.rs/images/TS_komentari_zakon_o_JBS_javno_slusanje_jul_2025.pdf

Најважније је следеће:

1. Сматрамо да Одбор уопште **не би требало да организује јавно слушање о овом тексту, јер уз нацрт није приложено образложење**. Образложење није битно само из формалних разлога, већ и да би се разумело како предлагач замишља да би се законске норме спровеле у пракси, нарочито када је реч о кључним питањима. Поготово би било непримерено нацрт без образложења слати на мишљење ОДИХР, који је раније указао на овај недостатак.
2. Иако образложења нема, из норми се може претпоставити да ревизија бирачког списка може наићи на бројне препреке, и да неће бити ефикасна. Први разлог за то је чињеница да Комисија није овлашћења да **наложи** било ком органу извршне власти да спроведе одређене радње ради утврђивања веродостојности информација на основу којих се сачињава бирачки списак, већ може само да **иницира** одређене провере. Поступање по таквим иницијативама не представља законску обавезу, па стога не може бити ни санкција уколико се државни органи не поступе по таквим иницијативама. Додатно, предложене норме би се могле тумачити тако да би Комисија морала да постигне квалификовану већину гласова да би уопште иницирала било коју проверу (нпр. проверу да ли одређени појединац заиста живи на адреси на којој има пријављено пребивалиште), уместо да се такве провере врше кад год постоји сумња.
3. Иако је Комисија у овом нацрту дефинисана као „самостално и независно тело", чини се да су ти атрибути деклараторног карактера. Из преосталих одредаба се може претпоставити да ће она зависити од Народне скупштине, односно да неће имати своју службу, посебан буџет и слично, већ ће користити ресурсе Народне скупштине, у мери у којој јој их Народна скупштина обезбеди.

4. Правне празнине у погледу предлагања кандидата за Комисију су само делимично отклоњене.
5. И даље се предлага решење у којем се чланови Комисије не бирају на основу паритетног учешћа власти и опозиције, што је потпуно непримерено.
6. Рокови за припремне радње се чине превише дугим с обзиром на међународне обавезе Србије и дискусије о ревизији бирачког списка које трају већ дуже од годину дана, а такође није образложено да ли постоје неки објективни разлози (и који) због чега ти рокови не могу бити краћи.

С поштовањем,

Nemanja Nenadić / Немања Ненадић

Program Director / програмски директор

Transparency Serbia / Транспарентност Србија

Поштована/и,

Догађај који данас организујете не може ни у ком случају бити „**Девето** јавно слушање на тему: „Представљање нацрта закона о изменама и допунама Закона о јединственом бирачком списку, који је Одбору за уставна питања и законодавство, 14. јула 2025. године, поднео народни посланик Угљеша Мрдић, члан Радне групе“. Претходних осам јавних слушања на тему ревизије бирачког списка сте организовали поводом неких других нацрта посланика Мрдића, а не акта који је доставио Одбору 14. јула 2025.

Када је реч о овом нацрту, у њему су отклоњени само неки од недостатака који су постојали и у свим претходним, тако да Одбор, приликом разматрања тог текста, може у великој мери користити материјал који је Транспарентност Србија раније доставила

- https://transparentnost.org.rs/images/TS_komentari_zakon_o_JBS_javno_slusanje_jul_2025.pdf

Најважније је следеће:

1. Сматрамо да Одбор уопште **не би требало да организује јавно слушање о овом тексту, јер уз нацрт није приложено образложење**. Образложење није битно само из формалних разлога, већ и да би се разумело како предлагач замишља да би се законске норме

спровеле у пракси, нарочито када је реч о кључним питањима. Поготово би било непримерено нацрт без образложења слати на мишљење ОДИХР, који је раније указао на овај недостатак.

2. Иако образложења нема, из норми се може претпоставити да ревизија бирачког списка може наићи на бројне препреке, и да неће бити ефикасна. Први разлог за то је чињеница да Комисија није овлашћења да **наложи** било ком органу извршне власти да спроведе одређене радње ради утврђивања веродостојности информација на основу којих се сачињава бирачки списак, већ може само да **иницира** одређене провере. Поступање по таквим иницијативама не представља законску обавезу, па стога не може бити ни санкција уколико се државни органи не поступе по таквим иницијативама. Додатно, предложене норме би се могле тумачити тако да би Комисија морала да постигне квалификовану већину гласова да би уопште иницирала било коју проверу (нпр. проверу да ли одређени појединац заиста живи на адреси на којој има пријављено пребивалиште), уместо да се такве провере врше кад год постоји сумња.
3. Иако је Комисија у овом нацрту дефинисана као „самостално и независно тело“, чини се да су ти атрибути деклараторног карактера. Из преосталих одредаба се може претпоставити да ће она зависити од Народне скупштине, односно да неће имати своју службу, посебан буџет и слично, већ ће користити ресурсе Народне скупштине, у мери у којој јој их Народна скупштина обезбеди.
4. Правне празнине у погледу предлагања кандидата за Комисију су само делимично отклоњене.
5. И даље се предлаже решење у којем се чланови Комисије не бирају на основу паритетног учешћа власти и опозиције, што је потпуно непримерено.
6. Рокови за припремне радње се чине превише дугим с обзиром на међународне обавезе Србије и дискусије о ревизији бирачког списка које трају већ дуже од годину дана, а такође није образложено да ли постоје неки објективни разлози (и који) због чега ти рокови не могу бити краћи.

С поштовањем,

Nemanja Nenadić / Немања Ненадић

Program Director / програмски директор

Transparency Serbia / Транспарентност Србија